

Előfizetési árak:	
Egész évre	12 frt.
Élve	6 "
Negyedévre	3 "
Öt óra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Pl. Itz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
* kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap.
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A községi rendezés.*)

Nagybecskerek, január 19.

Nem tudjuk milyen lesz a községek rendezéséről szóló törvényjavaslat, következésképpen nem lehet reflektálnunk annak egyes szakaszaira, de akár hogyan contemppláltatik is az, időszertűnek találjuk egyrésztől szólani, a mit véleményünk szerint személtől téveszteni nem szabad, ha elakarjuk érni, hogy üdvös legyen az a tekintetbeni reform és eléressék a cél, hogy a községek mint olyanok, ne csak meglegyenek, hanem szellemi és anyagi téren a korszellemmel haladjanak és a nép javára fejlődhesenek.

Ha minden községben elegendő számmal volna az értelmiség és ha ez az értelmiség önzetlenül érdeklődne a közügy iránt; bátran lehetne megadni a községnek a legszélesebb önkormányzati kört, mert meglegyne a garancia, hogy autonóm hatalmával nem élne vissza sem a concret község, sem egyes lakosok érdekeivel szemben, de igenis arra törekednék, hogy a lakosság súlyos megterhelése nélkül, prosperáljon a község közgazdasági és kulturális tekintetben és hogy minden egyes lakosnak megélhetése könnyítettvén, kellemes otthont képezzen a község mindenkire.

Amde vannak községek, — és pedig legnagyobb számban, — a hol a papon és tanítón kívül alig van értelmiség, a hol tehát a jegyző és a bíró vezeti a községet, ezek pedig az autonómia aegise alatt, — sokszor tudatlanságból, nem ritkán önzésből, — oly irányba terelik a község ügyeit, a honnan csak kár háramlik a lakosságra és elviselhetlen terhek nyüge alatt tönkre is mennek az emberek,

* Habár e nagyérdemű cikk irányelvvel és conclusiójával egyet is értünk, szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy annak egynemely állítását nem tehetjük egészben magunkévá. Szerk.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

A kecske.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —
Irtá: Kabos Ede.

Az angyalok meghallgatták azt a nagy alkudozást, melyet Ábrahám Sodoma érdekében Jehovával folytatott, hallották, hogy ötven, de negyven, vagy harmincz, sőt tíz igazért is megkegyelmezhetnek a bűnös városnak s aztán elindultak Sodoma felé. Ott találták Lótót a város kapujában. Ábrahám testvére elejbök szókék és meghajtá arcát a földig.

Es mondá:

— Kérem uraim! Térjete be szolgáltok házához és háljatok ott és mossátok meg lábaitokat és korán reggel elindulhattok utatokra.

Az angyalok azt felelték, hogy az utcán hálnak, de a nagy unszólásra mégis csak betértek Lót hajlékába, hol jó megvendégelték őket kovásztalan pogácsával. Egyszerre Sodoma csöcseléke körülvette a házat és pokoli lármával követelte, hogy Lót szolgálta ki a jövevény idegeneket. Lót kiállott az ajtó elé és mindenféle praktikával próbálta a lármás népséget elriasztani, de a népség a jövevény anyalokra volt éhes és majd megölte a jámbor öregget, mert vele ellenkezett. Utoljára Lót sirva tépte az ő fehér szakállát s a mellét verve könyörgött:

— Ime, van két leányom, kik férfit nem ismernek — hadd hozom ki őket hozzátok és tegyetek velök, amint jönnek tetszik szemeitek előtt. Csak e férfiakat ne bántátok, minthogy hajlékom árnya alá beszálltak.

Vad volt a sodomai csöcselék és szertelen; Lót nagy könyörgésén csak nevettek s már azon voltak, hogy betörök az ajtót a jövevény anyalokért, de Jehova közel volt. Kábultság verte

a nélkül, hogy concret panaszzal lehetne az előjáróság ellen fellépni, mert formailag nem vétkesek.

Szeretjük hangoztatni a szabadságot, ragaszkodunk hozzá és joggal követeljük annak — a törvénynek korlátai közötti — teljes élvezetét.

A szabadságnak és alkotmányos jognak első postulátuma: a szabad választás. Pedig ha a dolgot közelebb vizsgáljuk és ha nem tévesztjük szem elől amaz igazságot, hogy emberek lévén, könnyen követünk el az emberi természetben rejlő botlást, arról győződünk meg, hogy igen súlyos bajok kuforrása a választás.

A község első tisztviselője, tanácsadója, vezetője, leike, a jegyző; nem tuozunk ha azt állítjuk, hogy a jegyző személyétől és munkásságától függ a község jelene, haladása, fejlődése, tehát jövője; a községi jegyző arravalóságától függ egyes polgárok rendes anyagi viszonya, hitele, gazdagodása, vagy koldusbotra jutása; szóval, a községi jegyző szerencséje vagy szerencsétlensége az általa kezelt községnek.

A választás bevezetése a kijelölés.

Nem akarunk senkit gyanusítani, de hát a főszolgabíró is csak ember és ha törvényadta jogával él, a sok folyamodó közt olyan hármát candidál, — felelősség nélkül — a kinek megvan ugyan a jegyzői kvalifikációja, de a sok pályázó között a leggyengébb.

A község választ a három között, persze a korteskedés alapján, a hol és a midőn atyafiság, komaság és sógorság játsza a főszerepet és az arravalóság leg hátul marad, sőt számba sem jön.

Tagadhatatlan, hogy a község jegyzője megváltója lehet annak, de gyilkosa is.

Ha a jegyző nem bír elegendő szakavatottsággal, ha nincsen tisztában működési körével, nem csak a községnek nem

adhat tanácsot, hanem saját magának sem és ha nem is rosszhiszeműségből, de tudatlanság vagy tunyaságból bajba viszi a concret köz-éget, anyagi kárt okoz egyes lakosoknak és sanyaru viszonyokat teremtvé, irreparabilis állapotokat zudit a község nyakára és a tönk szélére viszi azt.

A hány ministerium van, annyiféle dolga van a jegyzőnek.

A belügytől — mint a közigazgatás alapjától — eltekintve, jártassággal kell bírnia a jegyzőnek a pénzügy, az igazságügy, a földmivélségügy-, a vallás- és közoktatásügy, a honvédelmi és kereskedelmi ügy ressortjába vágó teendőknél, — és a mint mindezekről nincsen fogalma, vagy hiányzik e tekintetbeni jártassága, megvan a hiba, megvan a kár ugy anyagi, mint szellemi téren és a szegény község — hibáján kívül — szenved, sőt tönkre is mehet.

Félre tehát a választással! A községi jegyzőt nevezze ki a főispán az alispán meghallgatása mellett.

Nem képzelhetni, fel sem tehetni, hogy a fő- és alispán, saját compromissiójával oly egyént nevezzen ki jegyzőnek, a kiből nincsen meg a kellő kvalifikáció; mert ha aztán bebizonyul, hogy a főispán a kinevezésnél vagy felületesség, vagy nepotismus és protekció által vezéreltette magát és rossz jegyzővel szerencsétlenné tette a községet, van Mózes és próféta, ott a belügyér, van tehát orvoslás.

De több a garancia a kinevezésnél, mint a választásnál, mert annál a főispán felelős, emennél pedig a választók zöme, tehát ugy szólván senki.

Aztán a jegyzők elleni fegyelmi ügyekben statuálni kellene a tüntetések, és pedig első sorban volna a dorgálás, másodsorban a pénzbüntetés, harmadsorban a hivataltöli elmozdítás.

A jegyzőt ne fizesse a község, hanem az állam, s ő ne is legyen községi, ha-

sege és jobbe a gonosz, ha Sodoma el is pusztul?

Sziddim völgye felé jártak, a hol a négy királyok harcoltak az öt királyok ellen s a hol Béra és Birs királyok futván, a gyantaforrásokba fulladtak. Édes szagok terjengtek a levegőben, füvek bujtak ki a földből, madarak énekelték s a távolból magas hegyek szivárványoztak a napfényben. Lót felesége megszólalt:

— En uram és életem párja, min gondolkozol olyan verejtékesen?

Es felelé Lót:

— Noéra emlékezem és a vizözönre. Az ő bűne, az ő nagyon nagy bűne, hogy Sodoma olyan gonoszszá lett. Neki minden előből csak egyet lett volna szabad a bárkába vennie, hogy soha gonoszszág ne ütközzék fel a földön s ő megszegte az Ur parancsát. Egy férfinak lett volna helye a bárkában s ő egy ifjut is bevett maga mellé. Egy asszonyt hivatott volna magához s a feleségén kívül egy szüzet is bárkára csalt. Ilyen önzéssel három Isten jóakarát is tönkre lehet tenni S mikoron a galamb nem tért többé vissza, mikor a vízből kibukott ismét a föld friss ruhája s a bárka népe elszéledt a világban: kihajtott a gonosz, a világ újból megromlott, mert nem léssen soha jószág és békesség, valameddig öregek és ifjak, asszonyok és szüzek lesznek együtt.

Lót felesége megtámaszkodott a férje vállán:

— Oh én uram, hogy ilyen pusztulásban is tréfás kedved van.

— Nem tréfálok — felelt Lót és tovább gondolkozott.

A völgyön tul pásztorok legeltették a nyájukat. Lótot megszállta a sajnálkozás, hogy ime a jámbor pásztoroknak és bárányoknak is tűzben és kénésőben kell elpusztulniok, ha sietve el nem menekülnek. Szólott tehát a jámbor pásztoroknak, hogy fussanak, mert tűz és kénéső jö-

nem állami tisztviselő, mi által elérhetnék, hogy a jegyző működésében független lenne, és tekintélyvel bírna, a mi tekintve népünk természetét, mely szerint a jegyzővel — mint általa választott alárendeltjével — parancsolni akar, nagyon is kívánatos és czélszerű volna. — A jegyző — mint állami tisztviselő — végrehajtáná a kormány rendeleteit, anélkül, hogy egyik-másik nagyfejű gyűlölségtől vagy bosszujától félne; ellenőrizhetné a bíró és a képviselő-testület tetteit, és ha azokban törvénysértést vagy szabálytalanságot észlelné, feljelentés által utját állhatná a visszaéléseknek, szóval kint a községnél helyettesítené a járásbeli tisztviselő ellenőrzési jogát a törzsvagyon, a költségvetés, számadás, adókezelés ügyében és elejét venné a forrásnál oly bajoknak, melyek — ha rögtön nem orvosoltatnák — óriási mérvűek lehetnek.

A községi jegyzőre bizandó lenne az anyakönyvek vezetése és mint polgári tisztviselőre a házasságkötés, — és mert annyi teendőket teljesítésére nem lenne elegendő fizikai ideje, minden községben lenne, — a mi egyébiránt jelenleg is van, — egy vagy több aljegyző, akit a község választ, és fizet, de a kivel a jegyző mint főnök rendelkezik.

Egy cikknek szűk keretében lehetetlen szorítani mind azt, a mit e részben mondani kellene, mi azért említettük ezt, hogy vitát és illetve további megvitatását az ügynek provokáljuk.

-y.

HIREK.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán ma este hivatalos ügyekben Budapestre utazik.

— Eljegyzés az uralkodó házbán. A P. C. érdekes hirt közöl. E szerint az uralkodó házbán már legközelebb és pedig Budapesten egy eljegyzés lesz, melyet a lapok már többször, mint megtörtént tény emlegettek s melyet általánosan óhajtanak. (Stefánia és Ferencz Ferdinánd?)

— A polgármester névnapja. Krsztics János, Nagybecskerek város köztisztviselője áll polgármestere, ma ünnepelte névnapját. Ebből az alkalomból a délelőtti órákban egy városi tisztviselő, mint magánosok nagy számban keresték fel az érdemes polgármestert hivatalos helyiségében. Tizenegy óra körül pedig valóságos bucsujárás özönlött az Oppova városnegyed ama része felé, ahol a névnapját ünneplő polgármester

vend, mely elpusztítja őket és nyájukat. S a pásztorok és bárányok ránéztek Lótra, mint a bolondra és maradtak tovább a kövér zöld fűben. A pásztorok nevettek s a bárányok gyalázatosan bégettek.

Czóár felől a hegyek megmozdultak és egyre közelebb jöttek a gondolkodó Lóhoz. Egy kecske a pásztorok nyájából utána futott és megnyalta a Lót feleségének kezét. Azután már nem is akart onnan megválni.

Az öreg asszony remegve simult Lóhoz. — Oh én uram, sokszor gonosz voltam, sokszor pöröltem veled, de most vedelmezz meg. Félek.

Lót megsimogatta az ő élete párját és szólott:

— Igaz, én életem párja, sokszor voltál gonosz, sokszor pöröltél velem és szememre vetted, hogy Ábrahám jobb férje Sárának, mint vagyok én néked. Pedig ő már kilenczven éves és én csak hetven vagyok. De én nem haragszom rád, az Ur úgy akarta, hogy magammal hozzalak, mikor futok Sodomából. Az Ur tudja, hogy mit akar. Támaszkodjál a vállaimra és siesünk a hegyek felé, mert az angyalok várnak és a keneső nem indul meg, ameddig mi a hegyekbe nem érteztünk.

A kecske megint megnyalta az asszony kezét.

— Én félek — sutogta Lót felesége. — Az Ur int, hogy vissza ne fordulj — felelt Lót — mert sóbálványnya kell változnod. Azért küldötte utánad a kecskét . . .

Erős léptekkel haladt tovább s az asszony pihegve követte. — A kecske mindig a nyomában.

— Lót, nem érzesz füstszagot, mintha keneső zuhogna a hátunk mögött? Nekem úgy rémlik, mintha az angyalok nem várták volna be, míg mi a hegyek közé érünk. Vagy talán már biztonságban is vagyunk és Sodomán már

ter lakása van. Számos hatóság, az ügyvédi kar majdnem teljes számban, a közös hadsereg és a honvédség tisztikara tisztelgett, hogy Krsztics János polgármesternek névnapja alkalmával jó kívánatait tolmácsolja, a miket az ünnepelel meg-hatottan köszönt meg.

— Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a temesvári közuti vaspálya-társaságnak a Temesvártól Bruckenu, Fibis, Málak, Allios, Zábrány és Újfal irányában Lippág, Fibistől esetleges elágazással Charlottenburg, Altringen, Bogda és Buchberg községek irányában Komjátig, valamint a Temesvártól Kis-Becskek, Billéd, Sándorháza, Pészak, Lovrin, Szerb-Nagy-Szent-Miklós, valamint Német és Szerb-Csanád érintésével Kis Zomborig vezető keskenyvágányu, esetleg rendes nyomtávu helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonatra megadott előmunkálati engedély érvényét, a lejáratról számítandó további egy évre meghosszabbította.

— Halálozás. Reisz János nyugalmazott magy. kir. honvédőrnagy, a Ludovika akadémia volt tanára, mint részvétellel értesülünk, e hónap 17-én, tegnapelőtt, Módoson elhunyt. Az elhunytat ma temetik katonai díszszel s a reggeli vonattal Putsch százados vezénylete alatt egy honvédszakasz el is indult Módosra, hogy a végtisztesség tételénél temetési kíséretet képezzen.

— A postatakarékpénztári törvény módosítása. Lukács Béla kereskedelmi miniszter a képviselőház tegnapi ülésében, mint távirataink közt röviden említettük, a következő törvényjavaslatot nyújtotta be:

A m. kir. postatakarékpénztárról szóló 1885. évi IX. t. cz. 10. § a, valamint a most idézett törvényczikk kiegészítéséről szóló 1889. XXXIV. t. cz. 6-ik § a hatályon kívül helyeztetik s a m. kir. miniszterium felhatalmaztatik, hogy a m. kir. postatakarékpénztárnál egy a takarékbetétek után, mint a cheque- és clearing forgalomban befolyó betét-összegek után fizetendő kamat nagyságát a mindenkori viszonyokhoz mérve, rendeleti uton megállapíthassa.

— Betegápolónői tanfolyam. A vöröskereszt egyesület központi választmánya helybeli fiókja útján a következő felhívást téteti közzé: A fennálló szabályok értelmében minden év január és július hó 1-én új betegápolónői tanfolyamot nyitunk oly nők számára, akik életfeladatukul tekintik ugy békében, mint háboru esetén a magyar vöröskereszt egylet kötelékében szolgálatot tenni. Az egyleti igazgatóság ennek szempontjából elhatározta, hogy folyó évi febr. hó 1-re pályázatot nyit. Pályázhat minden feddhetlen előéletű nő 20—40 életév között, ki szabad akarattal, erkölcsi jobb meggyőződésből, hivatásszerűleg óhajt lépni e nehéz, de magasztos éltpályára és ki már miveltésénél fogva is el van határozva a betegetek nemi osztály- és

valláskülönbőség nélkül türelemmel, gyöngédséggel és teljes odaadással ápolni. A folyamodványhoz melléklendők: a) keresztlevél, illetőleg anyakönyvi kivonat; b) ha az illető férjezett vagy kiskoru, beleegyezése a férjnek, szülőknek vagy gyámnak; c) erkölcsi bizonyítvány, mely vidéken az illető lelkészi hivataltól, nagyobb városokban az illetékes hatóság által is kiállítandó; d) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul, esetleg németül is beszélni, írni és olvasni tud s kellő felfogási képességgel bír; e) hatósági bizonyítván a folyamodó családi viszonyairól és hímoltási bizonyítvány. A kérvények a helybeli vöröskereszt egyesületi választmányhoz legkésőbb folyó hó 28-ig terjesztendők be. Az igazgatóság nevében: Gr. Csekonits Endre v. b. t. tanácsos, elnök, dr. Darányi Ignác orsz. képviselő főgondnok.

— Vuchetich kanonok temetése. Gyertyám osról írják, hogy Vuchetich István kanonoknak temetése a környék összes papságának és óriási számú községjelenlétében tegnapelőtt délután ment végbe. A mezőváros főutcáján alig fért el az ezrekre menő gyászközönség, mely Csenéről, Kis- és Nagy-Jécsáról, Zombolyáról, Temesvárról és az összes környékbeli falvakról sereglett össze. A temetkezési szertartást ünnepélyes gyászmise előzte meg, melyet Hemmen Ferencz kanonok celebrált nagy segédlettel. A gyászmise után Hemmen előbb magyar, azután német nyelven gyászbeszédet tartott, melyben volt tanártársának az egyház és a haza körül szerzett hervadhatatlan érdemeit méltányolta. A nagyszabású beszéd után, mely a jelenlevőkre rendkívül mély hatást tett, gyászvecsernye volt, azután az elhunyt ünnepélyes beszentelése következett, melyet Németh József felszentelt püspök végzett nagy számú környékbeli papság segédkezése mellett. A beszentelés után Thees János esperes vezetésével megindult a gyászmenet Horváth-Csenére, a hol az elhunytat a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— Magyar sportsmann diadala. A budap. korcsolyázó egyesület Földváry Tibort küldötte ki a mult vasárnap Svájcban megtartott nemzetközi korcsolya versenyre az egyesület képviselőjeül. Földváry kitűnően megfelelt megbízatásának, mert a nemzetközi bajnoki díjat megnyerte.

— Százezer forintos család. A budapesti lapok nemrég szenzációs csalásról emlékeztek meg, amely nem annyira azért olyan nagyrádekű, mert 100.000 frt az összeg, mely szóban fogrog, hanem inkább azért, mert oly előkelő urról van szó, ki a sportkörökben nagy szerepet játszott. A mult év december havában, irták a lapok, Budapest egyik előkelőbb pénzintézetében, Uchtritz Zsigmond báró 100.000 frtot helyezt el, mielőtt világtörüli útjára indult s ez összegről az egész világra szóló hitellevelet állíttatott ki magának. Három héttel később a

futkosnak a lángok. Lót, mögöttünk ég a város, én jajgatást is hallok, emberek sirását, állatok bögsét. Lót, én ugy érzem, hogy a láng erre fut és perzseli a hátam . . .

Lót nyugodtan felelt:

— A pásztorok kiabálnak, a bárányok bégettek s a mi a hátadat perzseli, az a nap.

Czóár mosolygott feléjük. A város fölött fehér galambok röpököttek. Lót tudta, hogy a leányai eresztették fel őket a levegőbe annak jeléül, hogy szerencsésen megérkeztek. Vigasztalta a felesége, hogy ime a két szűz már ott vagyon Czóárban és a fehér galambokkal üdvözlí az öreg szülőket. Csak még egy óra és biztonságban lesznek.

Az asszony még jobban reszketett.

— Az angyalok nem tartották meg az ígértüket. Sodoma ég, keneső mossa a házakat, az embereket. Lót, nézzünk vissza!

Az öreg mérges lett.

— Most sem tudsz nyugodt lenni, most is pörölsz, most is bajba akarsz keverni? Nem nézek vissza.

Remegő, elhaló hangon esdekelt az asszony.

— Ha az Ur meg akar bennünket menteni, megment ugy is, ha visszanezünk. Hisz az Ur tudja, hogy a jó is jobb lesz, ha látja a rettenetes büntetést, mely a gonoszokat sújtja. Nem lehet az ő kívánsága, hogy ne lássuk a borzasztó pusztulást Oh, nézzünk vissza, nézzünk vissza, Lót . . .

Hízékedve simult hozzá, az ajka lehelle-tével osiklandozta Lót fedetlen nyakát, csókokkal borította szép fehér szakállát és simogatta, simogatta édesen.

Lót megrázkódott.

— Kigyó! Így csábították Adámot, hogy egyiké a tiltott fa gyümölcséből, így . . . Nem, nem, nem nézek vissza, te kigyó . . .

Az asszonynak ugy tetszett, hogy a levegő vörösödik, fojtó lesz, a kecske állhatatosságát

csodálatosnak tartotta s reszketett az izgatottságtól. Egy darabig még könyörgött, hízlekedt, a czóári fehér galambokat nem akarta látni s torka kiszáradt a sutogástól, a vágától. Átkarolta Lótot és ugy akarta kényszeríteni, hogy együtt nézzenek vissza. De Lót állhatatos maradt s a hogy lába birta, iparkodott előre, a czóári hegyek felé. Most már ő is képzelődni kezdett, égő házak ropogását, hulló kénzárpor sístergését vélte hallani s feleségének esdeklió suttogása egészen elkábította.

— Lót — könyörgött az asszony.

Lót futvást igyekezett előre.

— Lót — kiáltott az asszony s mikor látta,

hogy Lót ott hagyja, vissza sem nézve rohant a hegyek irányában, egyszerre vad bátorság szállotta meg. Egyet rugott a kecskén, egy pillanatra fölnezt az égre, melyen vöröses fától kezdett sűrűsödni s aztán olyat kiáltott, hogy Lót is meghallhatta.

— Nem hiszem, hogy Sodoma elpusztul, nem hiszem, hogy nem szabad visszanezni, nem hiszem, nem hiszem . . .

Átsüvitett hangja a mezőn, a pásztorok lár-mája, mint az ő kiáltásának elnyújtott visszhangja morajlott. Czóár fölött a fehér galambok ijedten csaptak le, a hegyek inogni kezdtek Sodoma felől, mint a kúrtészó, zaj indult, ég és föld közel kínálkozott egymáshoz. Lót eszeveszetteen futott s az asszony egy pillanatra behunyta a szemét, azután megfordult. Füst, láng, vörösség, villám csapott a szemébe . . . A kecske vidáman simult hozzá . . .

Lót pedig futott. Két szűz lányával meghuzódott a hegyek között egy barlangban. S mert nem vala a közelben senki, csakh Lót és két leánya, éltek ők akképpen, mintha egy család volnának. S az idősebb leány lön a moabiták ősanja, az ifjabb pedig az ammonitáké. Amint annak hírét fentartotta a biblia. Es csakis a biblia . . .

Credit Lyonnais párisi bankhoz táviratilag kérdezte az illető banktól, hogy a báró nevére kiállított hitellevél (cheque) alapján kifizethető-e 100.000 frtot. A budapesti pénzügyintézet helyben hagyó távirata után a Credit Lyonnais kifizette a kért összeget. Pár nappal később az angol bank egy alexandriai fiókja kérdezte táviratilag a pénzügyintézetétől, hogy kifizethető-e. A báró hitellevelére 20.000 frtot. Minthogy a budapesti pénzügyintézet felelete az volt, hogy az egész összeg, 100.000 frt ki van fizetve, a bárót, mint csalót, a rendőrség letartóztatta s csak akkor bocsátotta szabadon, mikor kiderült, hogy a jogos tulajdonos ő, míg az, ki Párisban fölvetta a pénzt, az volt a csaló. Az érdekelt budapesti pénzügyintézet a dolog nyomozását egy ügyes hivatalnokára bízta, ki a párisi Fínály-bankhoz egyik hivatalnokától, ki a cheque kifizetésénél jelen volt, megtudta az illető személyleírását s ezzel rögtön Cannesba utazott a báróhoz. A báró a személyleírásról állítólag Jakabffy Tódor magyar sportsman-ra ismert. A pénzügyintézet a törvényes eljárásról elállott, mert a károsult báró eredeti hitellevelét visszaszolgáltatta a pénzügyintézetnek.

Erre a hirre vonatkozólag egy fővárosi hírlapban a következő nyilatkozatok láttak napvilágot:

Több helybeli, s egy párisi lap nyomán közölt egy hírnkre vonatkozólag a következő nyilatkozatok közlésére kérték fel lapunkat:

Tekintetes szerkesztő ur! A Magyarországi mai számában „Száz ezer forintos család” jelzés alatt megjelent közleményre vonatkozólag kérem következő kijelentésemet közzétenni: Én sem a múlt évben, sem azóta, sem világhátról utra, sem egyáltalában külföldre nem utaztam el; 100.000 forintos hitellevelet sem budapesti, sem más banktól ki nem állítottam magamnak, szóval az említett közleményben foglaltakból egy szó sem igaz.

Ezt kötelességemnek tartom az oly alaptalanul megvádolt s ez idő szerint távollevő Jakabffy Tódor ur érdekében kijelenteni.

Budapest, 1894. január 18.

Tisztelettel

Báró Üchtritz Zsigmond.

Tekintetes Szerkesztőség! Vonatkozással a „Magyarország” mai számában „száz ezer forintos család” című közleményre, egyelőre, mg Jakabffy Tódor ur, a ki ez idő szerint távol van, az ügyről tudomást szerezhet, kijelentem én, mint Jakabffy T. ur sok éven át teljehatalmazottja s ügyvédje, hogy a kérdéses közleménye alaptalan. Tisztelettel

Budapest, 1894. január 18.

Czukur Sámuel.

— **A vöröskereszt bocsári fiókja.** A torontálmegyei Bocsár községben, miut nekünk írják, a vöröskereszt egyesületnek új fiók egyelete alakult, a melynek elnökeivé Baich Iván bárónét és Raschel Antal plébánost, pénztárosává Münster Emma óvónót és jegyzőjévé Fraunhofer Péter tanítót választották. E fiók-egyesület a zombolya-vidéki választmány ügyvezetése alatt fog működni.

— **Vaillant leánya.** Vaillant Szidónia megalálták. Martin anarkista érzelmű tejkérés kedőnél tartózkodott, kit tegnap este elfogtak. A belügyminiszter és a rendőrfőnök közt folytatott konferenciában Vaillantnak közeli kivégzéséről tanácskoztak.

— **Szerb esperes plébános.** A megüresedett aradi esperes plébánosi állás valószínűleg márczius hó első napjaiban lesz választás utján betöltve. A hitközség tagjainak eddig ez állásra két jelöltje van. Az egyik Novákovics György kikindai, a másik Jevrits György szegedi plébános. Az intelligencia inkább Novákovics György tekintélyes kikindai plébános neve mellett csoportosul.

— **Világító koresolya.** Berlinben a diákok között most az a divat járja, hogy a befagyott folyóvizeken éjjel is koresolyáznak, még pedig akként, hogy a koresolya hegyére apró villanyos lámpákat erősítenek. A sok apró lámpának ideoda futkosó fénye eléggé mulatságos látvány a partról nézve.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

Osztrák-magyar-svájcezi vasuti kötélek. (Az I. számú pótlék életbeléptetése a gabonadijszabáshoz.) 1894. évi január hó 1-vel a fenti kötélek forgalomban az 1893. szeptember 1-től érvényes III. rész 2 dijszabási füzethez (gabona-dijszabás) az I. pótlék lép érvénybe, mely a dijszabási határozmányok módosítását kiegészítéseket illetve helyesbítéseket tartalmaz.

A pótlék a részes vasutaknál 10 filléért megszereshető. A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is. Budapest, 1894. január hóban. Az igazgatóság. (Utányomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

A m. kir. államvasutak hajózási vállalata. A m. kir. államvasutak igazgatósága arról értesít, hogy jégzajlás miatt a belgrádgadijstjei hajójáratokat, valamint az összes dunai és a zimony obrenováci áruforgalmat folyó évi december hó 31-ével megszüntette. A m. kir. államvasutak hajói tehát további intézkedésig, csupán Sabác és Mitrovicz között közlekednek vegyes szolgálatban. — Budapest, 1893. évi december hó 31-én. A kereskedelmi főosztály.

Táviratok.

Kossuth és Ruttkayné.

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy Ruttkayné már jobban van, Kossuth azonban igen nehezen lélegzik. Orvosa, dr Basso szerint, ha még egy új betegség érné, a legrosszabbtól kellene tartani. Az agg Kossuth különben most egy „Magyarország története” című munka utolsó lapjain dolgozik.

A legújabb kilépés.

Budapest, január 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Gróf Gyürky Ábrahám orsz. képviselő, Nógrád és Bars megyék volt főispánja, kilépett a szabadelvű pártból.

Téli hadgyakorlatok.

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Megerősítik, hogy Galiciában februárius elején hadgyakorlat lesz. A védő hadseregnek az lesz a feladata, hogy a támadó hadseregnek lehetlenné tegye az osztrák területnek jelzett határvonal átlépését.

Perczel Dezső reverzalisa.

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Anderle József, bonyhád-egyházker. jegyző, kakasdi plébános egy fővárosi lapban ma a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Tekintetes szerkesztőség! A „Magyar Állam” f. évi 1-ső számában megjelent felhívás következtében, van szerencsém tudatni, hogy Perczel Dezső ur a völgyeségi járás orszgy. képviselője választás előtt a Bonyhád egyházkerület papságának írásban adott nyilatkozatot, hogy egyházközségi kérdésekben az ország hercegprímása nézetét fogja vallani és azt szerény tehetsége szerint támogatni. Eme levélben kifejezett biztositása következtében a kath. papság mind mellette volt s választását csakis ennek köszönheti. Az országgyűlés nyílt ülésén, ugy a megyei közgyűlésen szembeszökő módon pártolta a vallás ellenes javaslatokat. A kerületi papság, eme eljárása felett ki is fejezte sajnálkozását, melyre ő kiterő választ adott. Mindkét irat a kerületi esperes, Vosinsky Mór apari plébánosnál található, különben a tényállás jegyzőkönyvileg is meg van állapítva, szükség esetén rendelkezésre bocsájtható.

Szapáry Gyula és választói.

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Temesvárról telegrafálják: Gróf Szapáry Gyula, Temesvár sz. kir. város képviselője Temesvár polgármesteréhez levelet intézett, melyben a szabadelvű pártból történt kilépését tudatja választóival és egyben értesíti, hogy rövid idő múlva lejön s választói előtt lépése okait megmagyarázza.

Sillye Gábor †

Budapest, január 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hajduböszörményből telegrafálják: Sillye Gábor, a Hajdu-kerület egyik ismeretes embere ma meghalt. Ő volt a Hajdu kerület első főkapitánya, 1847-ben képviselő volt és a szabadságharcban nagy szerepet vitt. Az 1849-ben Hajdu Bösörményben tartott kerületi gyűlésen kikiáltotta a függetlenséget. Erdekes, hogy ez a gyűlés három nappal előbb volt, semmint Kossuth proklamálta a függetlenséget.

REGÉNY-CSARNOK.

Szemét — szeméért.

Regény.

Írta: Trollope A.

XV. FEJEZET.

(52-ik folytatás.)

— Mrs. O'Hara!

Kata anyja gondosan becsukta maga után az ajtót, kizárván a tiszt szolgát, ki utját akarta állni.

— En vagyok, sir; miután ön nem akart eljönni hozzám én voltam kénytelen eljönni önhöz. Mindent tudok. Mikor fogja nőül venni leányomat?

Igen. A szegény leány végső kétségbeesésében elmondá anyjának bukása történetét, vagyis inkább annyira győnge volt, hogy a titok ellebbent ajkairól. Elérkezett azon borzasztó megtorlás, mely midőn a bűn közös volt, oly borzasztó súlylyal nehezül a kettő közül arra, ki sokkal kevésbé bűnös a másiknál. Mihelyt az ifju leány megtudta a valót, annál szorosabb szerelmi kötélekkel érezte magát azon férfihez fűzve, ki őt szerencsétlenné tette. Már előbb is az övé volt, de most még inkább mint valaha. A közelében látni őt, parancsokat venni tőle, melyeknek engedelmeskedhessék, ez volt az egyetlen vigasz, mely után vágott — az egyetlen vigasz, mely még értékkel bírt előtte. Vállára támaszkodni és félrefordított accezal, szakadozott szókkal a fülebe suttogni a valót — ez volt az egyetlen mi a reményt visszaadhatá keblének. Csak eljőjön s oly közel legyen hozzá, hogy arcát a keblére rejthesse. De Fred nem jött. Nem jött, noha Kata egész szívét kitérta leveleiben. Ekkor bátorsága csüggedni kezdett, ereje elhagyta s midőn anyja ott térdelt az ágya előtt, akkor a titok ellebbent ajkairól.

Neville Fred enni lakása nem volt berendezve női látogatások elfogadására. Több volt ez egyszerűen, mint a laktanyai szobák a nyugat-irlandi kis városokban rendszerint lenni szoktak. A józangdolgozása és körültekintő emberek alig lettek volna képesek belátni, hogy oly vagyoni és állásu ember, mint Neville Fred, miért akar erőnek erejével egy évet tölteni ily szobában, holott nyitva áll előtte London, s egész Európa és a Scroope kastély méltóságteljes pompája. Imitt-amott néhány puska, néhány lovagostor, féltucat könyv és egynehány levél papir hevert. A padló csak félig volt szőnyeggel borítva s a karszékek ócskák és rongyosak voltak. Az öltöző asztalon két kard feküdt. De mindez jól összefért a kalandos hajlamokkal — s mindaddig míg a kalandok egyszerűen csak regényesek voltak, nem pedig komoly természetűek, az enni laktanyát sokkal jobban szerette a Scroope kastély feszes pompájánál.

Es most O'Harané asszonyosság itt állt előtte s azt mondta neki, hogy mindent tud. Egy pillanatig se volt kétségben e szók jelentőségéről. Es most azon érvek, melyekkel házasságát sürgették, még erősebbek lesznek mint valaha. Bamba, kinos mosoly vonult végig csinos arcán, midőn iparkodott Kata anyját üdvözölni és egy karszékéket tolt előre.

— Rendkívül sajnálom, hogy ön fáradott mondá.

— Se baj, viszonzá Mrs. O'Hara. Mikor fogja nőül venni leányomat?

Hogyan feleljen e kérdésre? Nagy töprengések után végre megérlelt egy elhatározást. Előfelte magában, hogy semmiféle körülmények közt se fogja nőül venni O'Hara százados, az egykori gályarab leányát. Ez tisztán állt előtte. Vajjon azonnal beszéljen a gályarabról és sajnálkozása kifejezése mellett ezen oknál fogva végkép lemondjon a házasságról? S miután szerencsétlenné tette a nő leányát, az apa gyalázatát használja fel védbástyául hitszegésének? Annyi bizonyos, hogy végcélja az volt, de a jelen percében feladat az övének keményebb szívet igényelt volna. Mrs. O'Hara felkelt székéről s eléje állt, midőn e kérdést ismétlé:

— Mikor fogja nőül venni leányomat?

— Ön azt akarja, hogy e kérdésre a jelen pillanatban válaszoljak?

— Ugy van — a jelen pillanatban. Miért ne felelhetne azonnal? Ő mindent elmondott nekem, s most már, Neville ur, önnök nem csupán rá, hanem gyermekére is kell gondolnia.

— Remélem, hogy ön téved.

— Mondom önnök hogy ugy van. Most hát feleljen. Mikor fogja nőül venni Kata leányomat?

Fred jól tudta, hogy ily megoldásról szó se lehet. Az anya, a mint most itt áll előtte, nagyon különbözött azon nyugodt, csinos, élénk kedélyes, de halk hangú övegytől, kit Ardkillben ismert, vagyis ismerni vélt. A mai napig nem gondolta, hogy szégyenlenie kellene magát vele személyesen rokoni összeköttetésbe lépni. Egész külsejét és modorát elzárkózott életmódjához illőnek tartotta.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájfer Lajos

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1893. évi október hó 1-től.

Nagybecskerek-Nykikinda				Nagybecskerek-Versecz				Versecz-Nagybecskerek				Szécsány-Párdány			
Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	
Versecz ind.	—	—	220	Budapest ny.p.u.ind.	700	—	Báziás ind.	405	1146	Budapest ny. p. u. ind.	700	—	—	—	
Párdány	—	—	350	Temesvár	950	—	Temesvár	—	12—	Nagybecskerek	805	—	—	—	
Nagybecskerek	550	1225	740	Nagykikinda	320	—	Versecz	540	220	Szécsány	925	555	—	—	
Ellemér	609	1244	803	Nagykikinda	805	—	Verseczrét	547	225	Módos	946	622	—	—	
Melenze	632	111	832	N. Becskerek-Bpart	812	415	*Temespaulis	553	232	Fény	967	635	—	—	
Kumán	649	129	854	*Sándor-udvar	827	435	Bethlentanya	601	242	Párdány	1008	638	—	—	
Törökbecse-Aracs	715	204	932	Lázárföld.	841	452	*Szivattyutelep.	611	255						
Beodra	749	238	1009	*Pusztá Kenderes	845	456	*Laudontanya	618	305						
Karlova	800	249	1024	*Lajosmajor	955	508	Nagymargita	627	316						
Nagykikinda (v.) érk.	840	329	1104	Szárcsa	907	530	Zichyfalva	639	329						
Temesvár	—	522	454	Szécsány (vend.) érk.	919	545	Györgyháza	651	345						
Budapest	125	—	655	Szécsány ind.	984	600	Szécsénfalva-Ráros-								
				Bóka	947	616	Istvánvölgy	706	402						
				Kanak	1004	636	*Óléc	714	418						
				*Óléc	1013	646	Kanak	723	424						
				Szécsénfalva-Ráros			Bóka	739	444						
				Istvánvölgy	1022	703	Szécsány (vend.) érk.	751	459						
				Györgyháza	1032	717	Szécsány ind.	801	514						
				Zichyfalva	1044	741	Szárcsa	814	531						
				Nagymargita	1059	802	*Lajosmajor	826	545						
				*Laudontanya	1108	812	*Pusztá Kenderes	833	546						
				*Szivattyutelep.	1116	822	Lázárföld	842	603						
				Bethlentanya	1129	835	*Sándor-udvar	853	617						
				*Temespaulis	1137	847	N. Becskerek-Bpart	910	641						
				Verseczrét	1145	858	Nagybecskerek érk.	—	645						
				Versecz	1149	903	Nagykikinda	—	1104						
				Temesvár	—	317	Temesvár	—	454						
				Báziás	—	325	Budapest	—	655						

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 perczig — a percek számjegyeinek aláhúzása által (600—599) vannak megjelölve.
A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételeesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Écs-Budapest (nyug. p. u.) - Temesvár-Orsova-Vereciorova				Vereciorova-Orsova-Temesvár-Budapest (nyug. p. u.) - Bécs			
Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
Bécs ind.	837	—	1100	Vereciorova ind.	221	—	350
Budapest	130	700	830	Orsova	230	410	359
Czegléd	930	1030	450	Herkulesfürdő	335	512	435
Félegyháza	—	1211	—	Karánsebes	627	1105	—
Szeged	443	530	147	Lugos	741	1255	—
Valkány	—	627	303	Rékás	837	219	—
Nagykikinda	—	700	340	Temesvár-Józsefváros	920	328	—
Zsombolya	—	741	422				
Gyertyámos	—	817	445	Temesvár-Józsefváros ind.	950	400	515
Temesvár-Józsefváros	639	854	522	Gyertyámos érk.	1027	445	615
				Zsombolya	1051	515	700
				Nagykikinda	1118	545	739
				Valkány	1202	622	828
				Szeged	1254	732	945
				Félegyháza	254	—	643
				Czegléd	440	—	813
				Budapest	655	—	1020
				Bécs	100	—	705

Temesvár-Arad				Arad-Temesvár				Jassenova-Oravicza-Anina				Anina-Oravicza-Jassenova			
Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	
Temesvár-Jv. ind.	800	111	815	Arad ind.	625	1130	558	Temesvár ind.	—	535	810	Anina (vnd.) ind.	—	1215	430
Szentandrási érk.	820	139	835	Ujarad érk.	643	1154	609	Báziás	—	615	450	Krassova	—	108	519
Merczfalva	834	157	905	Németsaágh	705	1219	627	Jassenova (vnd.)	—	835	1055	Lissava	—	221	632
Orczfalva	845	216	921	Vinga	732	1247	646	Jám	—	901	1121	Majdan	—	258	711
Vinga	902	241	946	Orczfalva	748	104	658	Rakasdia	—	952	1208	Oravicza (vnd.) érk.	—	327	740
Németsaágh	917	258	1007	Merczfalva	803	120	709	Oravicza (vnd.) érk.	—	1024	1240	Oravicza ind.	300	350	—
Ujarad	934	331	1039	Szentandrási	819	138	721	Oravicza ind.	645	1050	—	Rakasdia	—	328	418
Arad	944	345	1055	Temesvár-Jv.	842	204	739	Majdan	—	717	1121	Jám	—	411	501
								Lissava	—	808	1203	Jassenova érk.	—	434	524
								Krassova	—	918	113	Báziás	—	910	—
								Anina (vnd.) érk.	956	151	—	Temesvár	—	726	854

Jegyzet. A m. kir. államvasutak vonatainak közlekedési ideje ezen menetrendben a középeurópai idő szerint van kitüntetve. Ezen idő és a budapesti idő között azonos különbség van, hogy a budapesti időt jelző órák 16 perccel többet mutatnak, mint a menetrendbe felvett középeurópai időt jelző vasuti órák. A román és bolgár államvasutak összes vonalain, nemkülönbön a török vasutak bellova—konstantinápolyi fővonalán az új vasuti idő egy egész órával megelőzi a középeurópai időt.

H i r d e t é s e k.

57676. szám 1893. (47—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál 9 egyenként 300 forint évi fizetés, 60 forint lakbér élvezetével ellátott közg. fog. gyakornoki állomás megüresedvén, ennek betöltésére pályázatot hirdetek.

Ezenkívül 3 havi próba-szolgálat után minden közg. fog. gyakornok évi 240 frtos segélydíjban részesül.

Felhívom ennélfolgva mindazokat, kik az üresedésben levő állásokat elnyerni óhajtják, hogy eziránti kérvényüket 4 hét alatt nálam nyújtsák be, egyúttal abban igazolják, hogy az 1883. évi I. tcz. 3. §. d) pontjában, illetőleg az 5. §. utolsó bekezdésében köztulirt képzettséggel bírnak,

továbbá igazolják nyelvismereteiket és eddigi alkalmaztatásukat.

Kelt Nagy-Becskereken, 1894. évi január hó 12-én.

Daniel László,
alispán.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

Mohar

tetszőszerinti mennyiségben kapható
(58—1.1) Eberhardt Antalnál.

Kerestetnek
irodai gyakornokok
fizetés mellett. (55—1)
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Amerikai vesszők
(Riparia)

1000 drbot 6 forintért szállit

a gróf Karácsonyi-féle uradalmi igazgatóság Kameniozán, Pétervárad mellett. (48—3.2)

Teljesen jó karban levő
két szoba butor
és konyhaberendezés
elköltözködés miatt jutányos áron eladó.
Tudakozódhatni e lap kiadóhivatalánál. (46—3.3)